

برای شما که کودکی زیر ۵ سال دارید

این فیلم برای والدین و سایر افراد بزرگسالی که در اطراف کودک هستند تهیه شده است. هدف این فیلم نشان دادن چگونگی کمک به کودکان در یادگیری زبان، و فراهم کردن پایه‌ای مناسب برای مدرسه او می باشد. زبان به ما امکان می‌دهد افکار و احساساتمان را بیان کنیم و دنیای اطرافمان را درک نماییم.

آنچه واقعاً اهمیت دارد، کارهای روزمره شما است. به کودکانتان کاملاً توجه کنید و زمان زیادی را به آنها اختصاص دهید. صحبت‌های کوتاه روزمره زیربنایی برای یادگیری زبان کودک است. یادگیری زبان کودک در واقع از همان دوران جنینی، وقتی بچه با لگد زدن به صدای مادر واکنش می‌دهد، شروع می‌شود.

اگر شما با رسوم سوئدی آشنا نباشید، ممکن است برخی از این پیشنهادات برایتان عجیب باشد، پس سعی کنید فقط آنهایی را که برایتان راحت‌تر است انجام دهید. مهم این است کودک شما بتواند تا حد امکان زبان مادری را بشنود.

با بزرگتر شدن کودک، قصه‌ها و کتاب‌های کودکانه ارزش فوق العاده‌ای برای رشد زبان کودک پیدا می‌کنند. این قصه‌ها و کتاب‌ها می‌توانند هم دنیای کودک را پررنگ سازند و هم زبانش را. آنها به شما هم کمک می‌کنند کودکی کنجکاو پرورش دهید که صحبت کردن، گوش دادن و نوشتن و خواندن را دوست دارد.

این فیلم شامل فعالیت‌ها و تمرین‌هایی است که نشان می‌دهد شما چگونه می‌توانید به کودکان در مراحل مختلف یادگیری زبان کمک کنید. در سایت اینترنتی se.kodknackarna.www (arnakodknäck) می‌توانید مثال‌های بیشتری به زبان سوئدی پیدا کنید. شما همچنان می‌توانید از خود تمرینات تازه‌ای بسازید یا از مربیان کودکستان و معلم زبان مادری فرزندتان برای توصیه‌ها و ایده‌های بیشتر کمک بگیرید.

از بدو تولد تا نخستین کلمات (۳ + ۷ دقیقه)

در بزرگسالی، ما به شیوه‌های مختلف منظور خود را بیان می‌کنیم. برای این منظور از حرکات بدن، صورت، صحبت کردن و نوشتن استفاده می‌کنیم. در سوئد و بسیاری از دیگر کشورهای غربی، ما بزرگسالان اغلب هنگام صحبت با کودک کوچک خود به روش مخصوصی صحبت می‌کنیم. صحبت خود را با گفتن کلمات به صورت آهسته تر و واضح تر، استفاده از جمله‌های کوتاه و تأکید بر روی کلمات مهم تطبیق می‌دهیم. لحن صدای خود را کمی ملایم و با صدای نازکتر صحبت می‌کنیم، آهنگ صدایمان را خیلی بیشتر از وقتی که با افراد بالغ صحبت می‌کنیم تغییر می‌دهیم و کلمات را چندین بار تکرار می‌نماییم. همچنین سعی می‌کنیم در هنگام صحبت کردن، مستقیم به چشمان کودک نگاه کنیم. این نوع صحبت کردن به کودک کمک می‌کند تا صحبت‌های ما را بفهمد و به کلمات توجه کند. در فرهنگ‌های دیگر، سایر کودکان و یا خواهر و برادرهای بزرگ تر نقش بزرگی در رشد ابتدائی زبان کودکان دارند.

هنگام صحبت کردن و بازی کردن با کودکان ما باید نزدیک آنها باشیم. این کار ارتباط چشمی را آسان تر می‌کند و راحت تر می‌توان دید که دیگری به چه چیزی نگاه و اشاره می‌کند. کودکی که به یک جا چشم می‌دوزد تا چیزی را به شما نشان دهد، آگاهانه از حرکات بدنی استفاده می‌کند. اگر با نگاهی مشتاقانه به طرف او خم شوید، نشان می‌دهید که علاقه مند و منتظر واکنش او هستید. بدین ترتیب است که یک ارتباط آغاز می‌شود. ولی به یاد داشته باشید، این واکنش از طرف یک کودک کوچک ممکن است مدتی زمان ببرد. بنابراین زمانی را که کودکان مکث می‌کند با صحبت پر نکنید، به کودک وقت بدهید و منتظر واکنش او بمانید.

به زبان خودتان صحبت کنید و نگران نباشید که کودکان ممکن است زبان سوئدی را یاد نگیرد. بسیاری از کودکان دنیا چند زبانه هستند. وقتی کودک بزرگتر شود، زبان سوئدی را بیشتر می‌شنود و صحبت می‌کند، بنابراین از نخستین سال زندگی کودکان برای بنیان گذاری و یادگیری زبان مادری استفاده کنید.

یکی از نکات مهم برای ارتباط با کودک و توسعه زبان او این است که هنگام پیاده روی، کودک در کالسکه روبه‌روی شما قرار گرفته باشد تا بتوانید با کودکان آسان تر ارتباط برقرار کنید. کودک نیاز دارد که بتواند شما را مرتباً ببیند. این به شما نیز امکان می‌دهد تا آسان‌تر متوجه شوید کودکان به چیز توجه می‌کند و بتوانید در مورد آن با او صحبت کنید. در ضمن در این حالت می‌توانید با هم شوخی کنید و آواز بخوانید.

۱. تفریح و بازی با کودک خود:

هنگام تعویض پوشک، برای کودکان تعریف کنید که چکار می‌کنید. «خب، حالا یه جوراب در می‌آریم!». با نوازش یا بوسیدن پا، شکم یا بینی کودک، با او بازی کنید. وقتی پای او را می‌بوسید، بگویید «یه بوس روی پای کوچولو». با این کار کودکان هوای دهان شما را روی پای خود احساس می‌کند و می‌شنود که شما روی کلمه «پا» تأکید می‌کنید. کودکان از بازی‌های دیگر نیز لذت می‌برند. اگر به زبان خودتان ترانه‌های کودکانه یا ترانه‌هایی مثل لی لی لی لی حوضک که همراه با بازی با انگشتان هستند، می‌شناسید، از آنها استفاده کنید یا ترانه‌ای جدید بسازید.

۲. برای کودک آواز بخوانید:

وقتی هنگام شعر خواندن و صحبت کردن، کودک را در آغوش می‌گیرید، گرما و حرکات بدن شما را حس می‌کند. این کار برای کودکان بسیار آرامش‌بخش است. شما قشنگترین صدای دنیا را دارید! حتی کودکان خیلی کوچک هم از آوازه‌ها و ترانه‌های کودکانه لذت می‌برند. ریتم و آهنگ، کودک را تشویق می‌کند تا با دقت گوش کند. ترانه‌های کودکانه خود را بخوانید یا ترانه‌های جدید پیدا کنید.

۳. بازی کنید و شکلک در آورید:

تقلید کردن و شکل در آوردن، یکی از بازی‌هایی است که می‌توانید از بدو تولد با کودک انجام دهید. به طور مثال، می‌توانید لب‌هایتان را غنچه کنید یا زبانتان را بیرون بیاورید. اگر کمی صبر کنید کودک همان ادا را در می‌آورد. حرکاتی مثل تکان دادن سر، به معنای نه، برای اینکه نشان دهید کاری نباید انجام شود، و یا تکان دادن دست هنگام خداحافظی، حرکاتی است که کودک در شما دیده است و به زودی خودش شروع به استفاده از آنها می‌کند.

۴. اسم اشیاء را بگویید:

کودکتان به سرعت پیشرفت می‌کند. چرخ سقف که می‌تواند خاموش و روشن شود یا تکان بخورد، ناگهان هیجان انگیز می‌شود. مدت‌ها قبل از اینکه کودک بتواند یک کلمه را بگوید، معنی آن را می‌فهمد. پس مدام هرچیزی که علاقه کودک را جلب می‌کند نام ببرید. کودک به زودی به صداهایی که قبلاً به نظر می‌رسید متوجه‌شان نشده است، واکنش نشان می‌دهد. در این سن، شنوایی کودک پیشرفته‌تر از بینایی آنها است.

۵. قصه و کتاب‌های کودکانه عالی هستند:

در سن ۹ تا ۱۰ ماهگی، کودک کلمات زیادی را می‌فهمد و می‌داند یک مکالمه چگونه شکل می‌گیرد. اکنون زمان خوبی است برای استفاده از کتاب‌های کودکانه ای که فقط تصویر دارند. در ابتدا، کافی است با هم به تصاویر نگاه کنید و در باره آنچه می‌بینید صحبت کنید.

به تدریج به کتاب‌هایی می‌رسید که متن هم دارند. در این زمان می‌توانید در مورد آنچه که در تصاویر اتفاق می‌افتد صحبت کنید و به این ترتیب به کودک کمک کنید متن کتاب را بفهمد. به کودک اجازه دهید که به چیزهایی که داخل تصاویر است و نام می‌برید، اشاره کند.

اگر پیدا کردن کتاب‌های کودک به زبان خودتان مشکل است، می‌توانید از کتاب‌های کودکانه ای که فقط شامل تصویر هستند، یا از کتاب‌های کودک سوئدی استفاده کنید ولی داستان را به زبان خودتان تعریف کنید. کودکان بزرگ‌تر و سایر اعضای خانواده نیز می‌توانند کمک کنند.

وقتی کودک، همراه شما به عکس‌هایی که در کتاب است نگاه می‌کند و به داستان گوش می‌دهد، گوش دادن و صحبت کردن و همچنین تمرکز کردن را یاد می‌گیرد. و این کار به آنها کمک می‌کند لغت‌های بیشتری یاد بگیرند!

۶. لذت بردن از چیزهای آشنا:

کودکان علاقه زیادی به تصاویر یا اشیائی دارند که از قبل می‌شناسند، به ویژه تصاویری که خودشان در آنها هستند. امروزه به آسانی می‌توان آلبوم درست کرد و یا عکس اشیائی را که کودک با آنها ارتباط شخصی دارد، در روکش پلاستیکی سخت قرار داد. معمولاً این عکس‌ها بسیار محبوب است و کودک آنها را بیشتر از بقیه عکس‌ها دوست دارد. می‌توانید عکس‌ها را در کالسکه بگذارید و در هنگام پیاده روی یا در اتوبوس آنها را بردارید و در موردشان صحبت کنید.

۷. بازی‌های روزمره:

خیلی زود متوجه می‌شوید کودک خردسال دوست دارند کارهای شما را تقلید کنند. به کودک اجازه دهید هنگامی که غذا می‌پزید یا ظرف می‌شوید در آشپزخانه کنارشان باشد. برای کودک تعریف کنید که دارید چه کاری را که انجام می‌دهید. فرزندتان فقط می‌تواند چند کلمه بگوید، ولی خیلی بیشتر از آن می‌تواند بفهمد.

۸. اسامی و صداهای حیوانات:

اغلب یادگیری صدای حیوانات برای کودک آسان‌تر از یادگیری نام آنها است. به عنوان مثال، اگر کودک بگوید "بعبع" و به گوسفندی که داخل یک مزرعه یا به عکسی در کتاب اشاره کند، باید کاری کنید تا متوجه شود منظورش را

فهمیده‌اید: «آره، گوسفند رو ببین ، گوسفند کوچولو می‌گه ببعع». صدای حیوانات در زبان‌های مختلف، به شیوه‌های متفاوت بیان می‌شود، بنابراین شما باید از آنچه در زبان خودتان متداول است، استفاده کنید. کودک خیلی زود می‌فهمد که چگونگی صدای حیوانات در خانه و مهد کودک متفاوتند!

۹. بازی‌های ساختگی:

بازی با سایر کودکان می‌تواند هنوز مشکل باشد، ولی با هم‌بازی شدن با شما یا خواهر برادر بزرگ‌تر، کودک می‌تواند یاد بگیرد مثلاً، چگونه به خرسش غذا بدهد و بعد آن را بخواباند. کودک به زودی یاد می‌گیرد چگونه می‌تواند داستان‌های کوتاه خودش را بسازد. یادگیری بازی، استفاده از تخیل و ساختن داستان، پایه مهمی برای رشد و یادگیری زبان کودک است.

۱۰. بازی با استفاده از کلیه حواس:

برای اینکه رشد زبان کودک همچنان ادامه پیدا کند، باید صحبت‌ها و بازی‌های طبیعی، لذت بخش و سرگرم کننده را هر چه بیشتر تجربه کند. حرکاتی مثل خزیدن از زیر، بالا رفتن از روی، راه رفتن دور، راه رفتن بالای و یادگیری کلماتی که این حرکات را توصیف می‌کنند، برای یادگیری و رشد زبان و همچنین مهارت‌های حرکتی بسیار خوب است!

از یک کلمه تا چندین کلمه (۴ تا ۸ دقیقه)

اولین تماس کودک با زبان سوئدی زمانی است که رفتن به مهد کودک را آغاز می‌کند. رشد زبان مادری او نیز همچنان ادامه می‌یابد. سرعت رشد کودکان با یکدیگر متفاوت است. این شامل مهارت‌های زبان هم می‌شود. ولی وقتی یادگیری لغات شروع می‌شود، رشد زبان سریع پیش می‌رود. کودکان با استفاده از حرکات بدنی و زیر و بم جمله منظور خود را می‌فهمانند، حتی اگر تلفظشان واضح نباشد. و فراموش نکنید که صبور باشید، گوش کنید و به فرزندتان وقت بدهید تا منظورش را بیان کند.

کودکان چند زبانه اغلب در منزل و مهد کودک از لغات متفاوتی استفاده می‌کنند، زیرا زبان را برای مقاصد مختلف به کار می‌گیرند. اغلب این کودکان و والدینشان هنگام صحبت کردن از یک زبان به زبان دیگر می‌روند. استفاده از زبان‌های مختلف یا برای تأکید بیشتر است یا به دلیل مناسب تر بودن آنها برای مفهومی که بیان می‌شود. به عنوان یک پدر یا مادر چند زبانه، شما می‌توانید برای فرزند خود یک الگو باشید و به او یاد دهید چگونه زبانش را در شرایط مختلف عوض کند و از یک زبان به زبان دیگری صحبت کند.

به مرور که کودک بزرگتر می‌شود، بیشتر با زبان سوئدی سروکار پیدا می‌کند. بنابراین وقتی کودکان خیلی کوچک هستند، شما تا می‌توانید به زبان مادری با آنها صحبت کنید، ولی اجازه دهید در صورت تمایل زبان جدیدشان را نیز به کار بگیرند. بهتر است همیشه به زبان مادری به کودک جواب دهید. مهم این است که یک تعادل پیدا کنید تا به این ترتیب کودک بیشتر اوقات زبان مادری خود را بشنود، اما امکان این را هم داشته باشد که چیزهایی را که در زبان جدید یاد گرفته است نشان دهد.

یکی از بهترین راه‌هایی که می‌توانید گنجینه لغات فرزندتان را قوی کنید، خواندن با صدای بلند یا تعریف کردن قصه است. این به فرزند شما لغت‌های جدیدی را یاد می‌دهد که معمولاً در مکالمه روزمره از آنها استفاده نمی‌شود. خواندن کتاب با صدای بلند همچنین به کودک اجازه می‌دهد دریابد، چگونه می‌توان از حروف، کلمات و کتاب‌ها استفاده کرد. علاوه بر این، کودک یاد می‌گیرد که کتاب می‌تواند چقدر سرگرم کننده باشد! با هم به کتابخانه بروید. کارکنان کتابخانه می‌توانند به شما در یافتن کتاب‌های سرگرم کننده متناسب با سن کودکان کمک کنند. خیلی خوب است اگر شما خود بتوانید با مطالعه کتاب و روزنامه و استفاده از کتاب برای کسب اطلاعات، برای کودکان الگو باشید - کودکان دوست دارند از بزرگترها تقلید کنند.

اگر دوست دارید بدون استفاده از کتاب، قصه تعریف کنید، بهتر است یک داستان را چند مرتبه تکرار کنید تا کودک آن را کاملاً بشناسد. برادران و خواهران او را در این کار درگیر کنید و به کودک اجازه دهید سعی کند با استفاده از لغات و حرکات بدن همراه آنان قصه را بازگو کند.

اکنون زمان معرفی حروف به فرزندتان است. شما می‌توانید برای کودک شعرهای الفبایی بخوانید، یا روی در یخچال حروف آهنربایی بچسبانید. البته، کودک هنوز نیاز به فراگیری حروف ندارد، ولی خوب است به او نشان دهیم که حروف همه جا در اطراف ما هستند و چگونه استفاده می‌شوند.

۱. کتاب بخوانید و قصه بگویید:

خوب است اگر می‌توانید - قبل از اینکه کودک خسته شود - زمانی را برای نشستن و کتاب خواندن در نظر بگیرید. هنگام کتاب خواندن، بزرگسالان یا خواهران و برادران بزرگ تر به نحوی صحبت می‌کنند که به رشد زبان کودک به بهترین شکل کمک کند. این روش در مورد خواندن کتاب‌هایی هم که فقط عکس دارند نیز صدق می‌کند. بگذارید کودک انتخاب کند کدام کتاب باید خوانده شود. با صحبت در باره جلد کتاب شروع کنید. چی می‌بینی؟ آیا از آدمک‌ها و شخصیت‌های کتاب کسی را می‌شناسی؟ وقتی نام کتاب را بیان می‌کنید، با انگشت خود به تیترا کتاب اشاره کنید.

فکر می‌کنی کتاب درباره چیه؟ زمینه ای ایجاد کنید که کودکان مشتاقانه منتظر شنیدن کتاب بشود! کتاب را آرام و با احساس بخوانید. برای افراد یا شخصیت‌های مختلف کتاب، صداهای متفاوتی را به کار بگیرید.

درک زبان نوشتاری این کتاب‌ها می‌تواند گاهی برای کودکان بسیار خردسال مشکل باشد. در این حالت، با استفاده از تصاویر و کلمات خودتان داستان را تعریف کنید، اما سعی کنید هر بار کمابیش از همان کلمات استفاده کنید. همچنین می‌توانید با استفاده از آلبوم عکس‌های خود، برای او تعریف کنید هنگامی که عکس گرفته شده چه می‌کردید و چه اتفاقی دارد می‌افتد. بعد از اینکه این کار را چند بار انجام دادید، می‌توانید از فرزندتان بخواهید سعی کند با کمک تصاویر، داستان را برای شما بازگو کند.

هنگامی که کودک به داستان‌ها و قصه‌های شما گوش می‌دهد و بعد خودش با استفاده از تصاویر داستانی تعریف می‌کند، یاد می‌گیرد که داستان چگونه شکل می‌گیرد: هر داستان آغاز، ماجرا و پایانی دارد.

۲. ترانه‌های قافیه دار کودکانه:

ترانه های کودکانه و ترانه های قافیه دار که در آنها صدای انتهایی کلمات شبیه هم است، آهنگ زبان را بیشتر نشان می‌دهند، برای مثال، اتل مثل توتوله، گاو حسن چه جوهره حتی بچه‌های خیلی کوچک از آهنگ شعر و قافیه‌ها لذت می‌برند. تشخیص ساده قافیه‌ها و تمرکز بر روی صداهایی که در زبان است، پایه مناسبی را برای یادگیری خواندن در مدرسه فراهم می‌آورد.

۳. بازی برو و بیار:

«برو و بیار» بازی بسیار خوب و جالبی برای کودکان است که تقریباً می‌تواند در هر جایی بازی شود: موقع چیدن میز، باغبانی یا رسیدگی به ماشین تان. این بازی «برو و بیار»، هم برای تمرین زبان خوب است و هم توانایی حافظه را بالا می‌برد. برای مثال، می‌توانید بگویید: «می‌تونی بری برام شیرینی بیاری؟». اگر کودک توانست این کار را انجام دهد، می‌توانید وظیفه‌های کمی مشکل‌تر را به او محول کنید و از او بخواهید چند کار را هم زمان انجام دهد یا جزئیاتی مانند رنگ، تعداد یا جایی که چیزها قرار دارند را به کار درخواستی اضافه کنید.

کودک معنی کلمات در، رو، زیر و همچنین پشت، جلو و نزدیک را با انجام کارهای کوچک یاد می‌گیرد: «وقتی جمع و جور می‌کنیم، اسباب بازی‌ها را در جعبه می‌گذاریم».

۴. تماشای فیلم به اتفاق هم:

شما می‌توانید برای کودک خود برنامه‌ها را ضبط کنید یا با او فیلم تماشا کنید. این به شما امکان می‌دهد که هر جا لازم است فیلم را قطع کنید و در باره چیزی که می‌بینید صحبت کنید. از همان روش کتاب خوانی استفاده کنید: با صحبت کردن در باره اینکه فکر می‌کنید این فیلم راجع به کیست و چه اتفاقی قرار است در فیلم بیفتد،

شروع کنید. تماشای تلویزیون به تنهایی برای کودکان زیر ۳ سال چندان مناسب نیست. برنامه تلویزیونی بدون وقفه ادامه پیدا می‌کند و برای سؤال پرسیدن و کلیه کارهایی که هنگام صحبت کردن انجام می‌دهیم فرصتی وجود ندارد. اگر فیلم مناسب به زبان مادری پیدا نمی‌کنید، می‌توانید یک فیلم به زبان سوئدی تماشا کنید و به زبان خودتان در مورد آنچه که در فیلم می‌بینید صحبت کنید.

۵. کشف دنیای دیجیتالی:

تلفن همراه، تبلت و کامپیوتر شما برای کودکان بسیار هیجان‌انگیزند. تعداد زیادی برنامه‌های جالب، آموزنده و مفید برای رشد زبان کودکان وجود دارند که شما می‌توانید همراه با کودک خود از آنها استفاده کنید. مهم‌تر از همه: درباره چیزهایی که می‌بینید و کارهای که انجام می‌دهید، با هم صحبت کنید. این گونه است که بازی‌ها به رشد زبان و درک کودک کمک می‌کنند.

۶. امروز چه کار کردی؟

اگر از یک کودک ۳ ساله بپرسید «امروز چه کار کردی؟» یا «امروز تو مهد کودک ناهار چی خوردی؟»، اغلب فقط جواب می دهد «نمی‌دونم». پس بهتر است که هنگام غذا خوردن از همه بخواهید تا در باره کارهایی که در طول روز یا به تازگی انجام داده‌اند، صحبت کنند. این برای یک کودک ۳ ساله الگوی مناسبی است و او را تشویق می کند که در بحث شرکت کند. همانطور که می دانیم: کودکان کارهای ما را تقلید می‌کنند.

۷. بازی های تخیلی:

نقش بازی کردن و بازی‌های تخیلی، یا «بازی قرار دادن خود جای دیگران»، نقطه عطف مهمی در رشد فرزند شما است. برخی از کودکان به طور طبیعی این نوع بازی‌ها را یاد می‌گیرند، ولی سایرین برای شروع ممکن است نیاز به کمی کمک داشته باشند. برای مثال، مغازه بازی برای کودکان خیلی جالب است. وانمود کنید فروشنده یا خریدار هستید. همچنین می‌توانید از صداهای مختلف برای هر نقش استفاده کنید، و به این ترتیب بازی تبدیل به مخلوطی از تخیل و واقعیت می‌شود.

جملات کامل و استدلال (۲ + ۱۰ دقیقه)

وقتی شما با افراد دیگر در خانواده صحبت می کنید، داستان تعریف می کنید و یا برای کودک کتاب می خوانید گنجینه لغت او به رشد خود ادامه می دهد. دانستن تعداد زیادی کلمه هم در زبان مادری و هم در زبان سوئدی، پایه مهمی برای رشد زبان کودک است و همچنین به فراگیری خواندن و نوشتن در مدرسه کمک می کند. اگر کودک کلمات را از قبل بشناسد، آسان تر می تواند موضوع متن را درک کند. همچنین تشخیص کلمات به او کمک می کند که آسان تر صدای حروف را بکشد و کلمه را بخواند.

ما درباره اینکه چقدر گوش دادن به یکدیگر مهم است صحبت کردیم. این موضوع هم در مورد کودکان صادق است و هم در مورد بزرگسالان. برای اینکه با دقت گوش کنیم، باید بتوانیم حواسمان را جمع کرده و تمرکز داشته باشیم. هنگام فراگیری خواندن و نوشتن هم بسیار مهم است که با دقت گوش کنیم.

یک کودک ۴ ساله معمولاً واضح صحبت می کند و از جملات کامل استفاده می کند. حتی کسانی که کودک را نمی شناسند، می توانند بفهمند او چه می گوید. از آن زمان که کودک شما موجودی ناتوان بود و با جیب زدن و حرکات بدنی منظور خود را بیان می کرد، خیلی چیزها تغییر کرده است. اینک انسانی کوچک با قدرت درک، کنجکاو و پر حرف مقابل شما ایستاده است! این فرد کوچک کم کم به زبان نوشتاری نیز علاقه پیدا خواهد کرد. وقتی بزرگسالان را می بیند که می خوانند و می نویسند، کودک نیز «بازی خواندن» را شروع می کند و پیام های کوتاهی می نویسد که ترکیبی از اشکال و حروف خوانا هستند.

در این قسمت، چند فعالیت سرگرم کننده به شما پیشنهاد می دهیم که به پیشرفت مهارت قصه گویی کودک کمک می کنند و توجه او را به این که کلمات چه شکل و صدایی دارند جلب می کنند. خوب است که کودکان وقتی مدرسه را شروع می کنند با این موارد آشنا شده باشند.

۱. ورود به دنیای کتابها:

برای کودکان کتاب بخوانید و تعریف کنید. یک کودک ۴ ساله معمولاً می تواند به داستان های کمی بلندتر و پیچیده تر با دقت گوش کند. اگر فرزندتان به مهد کودک می رود، مربیان و معلم های زبان مادری می توانند کتاب های خوبی به زبان خودتان معرفی کنند. اگر از کتاب های سوئدی استفاده می کنید، می توانید داستان ها را دوباره به زبان مادری تعریف کنید. همانطور که قبلاً گفتیم همیشه از نگاه کردن به جلد کتاب، خواندن عنوان آن و ایجاد اشتیاق و کنجکاو در کودک، شروع کنید: «این کتاب در باره چی می تونه باشه؟»

وقتی شروع به خواندن کتاب هایی که فصل های مختلف دارند می کنید، خوب است قبل از ادامه به خواندن، آنچه را در فصل های قبلی خوانده اید یادآوری کنید: «یادت می یاد چه اتفاقی افتاده؟» این کار فرصت خوبی است برای تمرین بازگویی. وقتی آنچه را قبلاً در کتاب اتفاق افتاده است مرور می کنید، آن را به تجربیات شخصی کودک که شبیه اتفاقات کتاب است وصل کنید.

وقتی با کودکان کتاب می خوانید خطی را که می خوانید بعضی مواقع با انگشت نشان دهید تا او هم بتواند کلمات را دنبال کند. هر چند وقت یک بار برای نگاه کردن به تصاویر یا توضیح برخی کلماتی که فکر می کنید کودکان احتمال دارد نفهمیده باشد، خواندن را متوقف کنید. ولی بیش از حد وقفه نیاورید که هیجان داستان از بین برود!

می توانید به شکل سرگرم کننده ای توجه کودک را به حروفی که می دانید او می شناسد، جلب کنید، مثلاً حروف نام خودش. خوب است بدانند حروف هم اسم دارند و هم صدا. صدای حروف «لام» و «کاف»، «ل» و «ک» است.

۲. بازهای قافیه سازی:

بازی‌های قافیه سازی می‌توانند بازی‌هایی خوب و سرگرم کننده باشند. برای قافیه سازی، باید توانست با دقت به آخرین صدا در لغت گوش کرد و دانست این صدا چگونه است. ساختن قافیه با کلمات ساختگی بسیار خوب است. مهم نیست اگر این کلمات احمقانه یا بی معنی باشند، «موش، گوش، بوش، لوش، سوش...». با کلمات کوتاه شروع کنید و وقتی برای کودکان جا افتاد می‌توانید با استفاده از کلمات طولانی‌تر قافیه بسازید.

اگر کودک خواهر و برادر دارد، می‌توانند با هم مسابقه بگذارند تا ببینند کدام زودتر می‌تواند کلمات هم قافیه را پیدا کند. کودکان اغلب هنگام سفر با اتوبوس یا ماشین خسته می‌شوند. از این موقعیت برای این بازی استفاده کنید!

۳. خرید مواد غذایی و باز کردن بسته‌ها:

خرید مواد غذایی می‌تواند فعالیت سرگرم کننده‌ای برای کودکان باشد. می‌توانید به کودکان کارهای کوچکی محول کنید: «فکر می‌کنی شیر را کجا پیدا کنیم؟»، «می‌تونی یه بسته تخم مرغ بذاری تو سبد خرید؟» وقتی به خانه برگشتید، بگذارید فرزندان در خالی کردن کیسه‌ها به شما کمک کند و آنها در قفسه قرار دهد. البته اگر خودتان این کار را انجام دهید زودتر تمام می‌شود، ولی وقتی به این صورت انجام شود کودک بسیاری از کارها را یاد می‌گیرد و می‌تواند در آنها سهیم شود. و کودکان این را دوست دارند!

۴. چیا با هم جورن؟

دسته‌بندی کلمات بازی سرگرم کننده‌ای است. «گریه یه حیوونه. می‌تونی چند تا حیوون دیگه بگی؟»، «چه اسباب‌هایی توی این اتاق هست؟». می‌توانید در مورد کلمات متضاد هم صحبت کنید. خواب/بیدار، گرسنه/سیر، سفت/نرم. این بازی به گفتگو و استدلال زیادی نیاز دارد، بنابراین اگر جواب‌های غیر منتظره و یا خلاقانه از کودکان گرفتید متعجب نشوید!

۵. مناسب زبان و حافظه:

بازی متداول در سوئد برای یادآوری کلمات به کودکان بازی «کشتی با بارش می‌آید» است. اگر مایلید از نام استفاده کنید، می‌توانید بگویید «سارا سوار کشتی شد» و توپ را به طرف کودک بیاندازید. حالا نوبت کودک است که با اضافه کردن یک اسم دیگر توپ را به طرف شما یا یک نفر دیگر بیاندازد: «سارا و علی سوار کشتی شدن». بعد توپ را به طرف کسی دیگر می‌اندازید که دو اسم قبلی را به اضافه یک اسم سوم بگوید و به همین ترتیب ادامه می‌یابد تا زمانی که دیگر کسی نتواند تمام اسم‌ها را به یاد بیاورد. به خاطر سپردن بیش از چهار اسم برای اغلب کودکان در این سن دشوار است. شما همچنین می‌توانید از اسامی دیگر مانند میوه‌ها، غذا، لباس و غیره استفاده کنید. وقتی گوش کودک با صدای کلمات آشنا شد، شما می‌توانید با کلماتی که صداهای مشابه دارند «کشتی را بار بریزید»: «مامان، موش، میوه، ماست».

۶. نام کودک - نقطه شروع نوشتن:

بدون شك کودک شما مدتی طولانی نقاشی کرده است. اکنون می‌توانید از او بخواهید که نام خودش یا نام چیزی را که کشیده است، روی نقاشی اش بنویسد. صدای حروف اسمش و یا آن چیزی را که می‌خواهد بنویسد، آهسته بکشید. توجه کنید که صدای هر کدام از حروف چگونه است. اگر این کار مشکل است می‌توانید اسم او را بنویسید و بعد بگذارید از روی آن کپی کند. همچنین می‌توانید با یکدیگر حروف را روی صفحه کلید کامپیوتر پیدا و تایپ کنید. اگر کودک از این کار لذت می‌برد، می‌توانید با اسامی و کلمات دیگر ادامه دهید.

ممکن است کودکانی که به مهد کودک می‌روند، یاد گرفته باشند اسم خود را به حروف سوئدی بنویسند. اگر از الفبای دیگری در خانه استفاده می‌کنید، ممکن است برای کودک جالب باشد که یاد بگیرد اسم خود را به زبان مادری هم بنویسد.

۷. ساختن يك داستان:

برای قصه گویی، لازم است یاد گرفته باشیم که یک قصه چگونه ساخته می شود: يك مقدمه، چند ماجرا، و يك پایان. یک پیاده روی یا سفر طولانی به نظر کوتاه تر و سرگرم کننده تر می رسد اگر در حین آن بتوانید با هم يك داستان بسازید. آسان ترین راه این است که شما داستان را شروع کنید و بگذارید برای ادامه داستان، کودک از تخیل خود استفاده کند. بعد می توانید به نوبت به داستان اضافه کنید. اگر امکان ضبط کردن صدا را دارید، می توانید داستان را ضبط کنید و بعد به آن گوش دهید! این کار معمولاً برای کودکان جالب است. به علاوه ممکن است فرزند شما از اینکه ادای نوشتن داستان را بر روی کاغذ در بیاورد، لذت ببرد. تقلید نوشتن به کودک کمک می کند بدون نگرانی از شرط و شروط نوشتن صحیح لغات و یا محتوای متن، به زبان نوشتاری نزدیک شود. کار شما هم اکنون این است که سعی کنید نوشته های تخیلی کودک را بخوانید، همواره کوشش های کودکان را در نوشتن تشویق کنید!

۸. کلمات طولانی یا کوتاه:

این بازی شامل گوش دادن به کلمات کوتاه و بلند است. یک کلمه بلند و یک کلمه کوتاه را بیان کنید، مثلاً، آبنبات/ آب و از او بخواهید کلمه ای را که کوتاه تر است تکرار کند. می توانید ترکیبات دیگری را هم امتحان کنید، اما حتماً از کلماتی استفاده کنید که خیلی بلند یا خیلی کوتاه هستند تا تشخیص آنها برای کودک آسانتر شود. يك روش دیگر این است که سعی کنید نشان دهید اگر شیر را از شیرکاکائو، و یا توت را از توت فرنگی حذف کنید، چه باقی می ماند. بعضی اوقات اگر حروف روی يك ورقه نوشته شود که بتوان آنها را دید، کودک آسانتر می تواند جواب را پیدا کند.

۹. این چه می تواند باشد؟

تمرین دادن گوش ها به شنیدن صداهای مختلف يك بازی سرگرم کننده و تمرین خوبی برای آماده سازی کودک در یادگیری خواندن و نوشتن است. از کودک بخواهید گوش دهد و بگوید این چه می تواند باشد: «م م م - ووو- ش ش ش». از کلمات کوتاه ۲ یا ۳ حرفی شروع کنید. ترجیحاً کلماتی را انتخاب کنید که حروف صدا دار دارند و می توانید هنگام بیان کردن آنها را بکشید. اگر این کار مؤثر بود، می توانید کم کم کلمات طولانی تر را هم امتحان کنید!

۱۰. احساس کردن آهنگ کلمات: دست بزنید، بپريد، پا بکوبید.

احساس کردن آهنگ يك زبان می تواند برای یادگیری هم سرگرم کننده باشد و هم مفید. دست زدن هنگام بخش کردن کلمات یکی از راه های بازی با آهنگ کلمات است، و در یادگیری کلمات کوتاه و بلند به صورت دیگری که غیر از بازی با صداها است، به کودک کمک می کند. البته استفاده از هر دو روش نیز مناسب است.

سعی کنید نام کودک را با دست زدن یا پريدن در هر بخش بیان کنید: «نا - دی - یا، این سه بار دست زدن است!» بعد، از کودک خود بخواهید همان کار را انجام دهد، ابتدا همراه با شما، سپس به تنهایی. در صورت نیاز به کودک کمک کنید. هر چه اسم طولانی تر باشد بخش های بیشتر دارد و برای کودک سخت تر است. در نهایت موفق خواهید شد بر روی بخش های هر کلمه ای با یکدیگر دست بزنید، بالا بپريد یا برای هر بخش یک قدم بردارید: «آ - نا - ناس، ک - تاب - خا - نه، بو - ق - ل - مون!»